

ספר מגילת רות

עם פירוש המפענח את המילים הקשות
ומבאר את העניין בקיצור תוך כדי קריאה

ערכתי וסדרתי בעהש"ת
אברהם מיכאל בראנשטיין
חודש סיון תשפ"ב

מגילת רות

הקדמה

מגילת רות נכתבה על ידי שמואל הנביא לאחר שדואג האדומי בא לפסול את דוד המלך שבא מרות המואביה וביקש להכריז עליו שהוא אינו ראוי לבוא בקהל ה', עד שחגר עמשא חרבו כישמעאל ואמר מי שאינו שומע להלכה זו ידקר בחרבו. כך מקובלני מבית דין של שמואל הרמתי עמוני ולא עמונית מואבי ולא מואבית שהגזרה הוא רק על הזכרים ולא על הנקבות ואז שלחו אל שמואל הנביא ושאלו את פיו שהיה עדיין קיים, ומשנה זו הייתה מקובלת איש מפי איש עד משה רבינו. לכן שמואל כתב את מגילת רות בשביל להראות לעם ישראל את היחוס של דוד המלך, הסיפור הזה של רות קרה בתקופת השופטים שזה היה אחרי שיהושע נפטר ולפני שהיה מלכים בעם ישראל [שאול ודוד וכו'] השופטים היו מנהיגים בעם ישראל בערך 365 שנה אחרי פטירת יהושע בן נון ועד תחילת מלכותו של שאול המלך, היה סך הכל שלש עשרה שופטים עד שמואל הנביא כמו שמבואר בספר שופטים [השופט הראשון – עתניאל בן קנז, שני – אהוד בן גרא, שלישי – שמגר בן ענת, רביעית – דבורה הנביאה, חמישי – גדעון בן יואש, שישי – אבימלך, שביעי – תולע בן פואה, שמיני – יאיר הגלעדי, תשיעי – יפתח הגלעדי, עשירי – אבצן מבית לחם, אחד עשר – אילון הזבולני, שנים עשר – עבדון בן הלל, שלש עשרה – שמשון הגיבור] יש שלש שיטות מי היה השופטים באותו הזמן של רות ובוועז לדעת רב היו בזמן דבורה לדעת רבי יהושע בן לוי היו בזמן אהוד ושמגר ולפי רש"י בימי אבצן מבית לחם, בגמרא [בבא בתרא צא.] מובא שאבצן זה בוועז ולפי רש"י [דברי הימים א' ב' פסוק יא] בוועז היה בגיל שלש מאות שנה כשהוא התחתן עם רות, חז"ל אומרים שבימים ההם אין מלך בישראל איש הישר בעיניו יעשה ולא היה מורא השופט על העם וחז"ל אמרו אוי לדור ששפטו את שופטיהם, בעקבות המצב הרוחני הירוד הביא הקב"ה שנות בצורת שגרמו לרעב בארץ

א, וַיְהִי, בְּיָמֵי שְׁפֹט הַשְּׁפֹטִים, וַיְהִי רָעַב, בְּאֶרֶץ;
וַיֵּלֶךְ אִישׁ עֲשִׂיר צְדִיק וּגְדוֹל הַדּוֹר מִבֵּית לָחֶם שֶׁבְנַחֲלַת יְהוּדָה,

לְגֹר בְּשָׂדֵי מוֹאָב בְּחוּץ לְאֶרֶץ [בגלל שהיתה לו עין צרה ולא רצה לתת צדקה לעניים
הלך למואב, שהמואבים ידועים כאומה כפוית טובה, והחסד לא נכלל בתרבות שלהם. עוד בזמן
שיצאו עם ישראל ממצרים למדבר ועברו ליד ארץ מואב, מן הראוי היה שהמואבים יציעו להם לחם

ומים שהרי בגלל אברהם שגידל את לוט נולד העם המואבי] - הוּא וְאִשְׁתּוֹ, וְשְׁנֵי

בָּנָיו. א.ב. וְשֵׁם הָאִישׁ אֱלִימֶלֶךְ וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ נְעֹמִי

וְשֵׁם שְׁנֵי-בָנָיו מְחִלּוֹן וְכִלְיוֹן, אֶפְרָתִים מִמִּשְׁפַּחַת חֲשׁוּבָה שְׂגָרוּ

-מִבֵּית לָחֶם, שֶׁבְנַחֲלַת יְהוּדָה; וַיָּבֹאוּ שָׂדֵי-מוֹאָב, וַיְהִיוּ-

שָׁם מְקוֹם מְגוּרֵיהֶם. א.ג. וַיָּמָת אֱלִימֶלֶךְ, אִישׁ נְעֹמִי הַיְעֻזִּי אֶת

אלימלך בגלל שעינו היתה צרה בעניים ולא ריחם על העניים ולא תמך בהם בתקופה הקשה, דווקא
בזמן כזה היה עליו לדאוג לעניי עירו לפרנסם ולעודדם ולא לברוח, ובגלל שהוא יצא לחוץ לארץ, לא
הועילה לו זכות אבות להינצל שאפילו שאלימלך היה הבן של נחשון בן עמינדב הנשיא הראשון של
שבט יהודה ובזכות המסירות נפש שלו שהוא היה הראשון שקפץ לתוך ים סוף, בקרע הים בזכותו

א.ד. וַיֵּשְׂאוּ אֵת כֶּן אֱלִימֶלֶךְ נְעֻשׁ; וַתֵּשֶׂא אִשׁוֹ, וַיֵּשְׂבוּ בְּנֵי יְהוָה. א.ד. וַיֵּשְׂאוּ

וַתֵּשֶׂא אִשְׁתּוֹ, וַיֵּשְׂבוּ בְּנֵי יְהוָה. א.ד. וַיֵּשְׂאוּ אֵת כֶּן אֱלִימֶלֶךְ נְעֻשׁ; וַתֵּשֶׂא אִשְׁתּוֹ, וַיֵּשְׂבוּ בְּנֵי יְהוָה. א.ד.

וַתֵּשֶׂא אִשְׁתּוֹ, וַיֵּשְׂבוּ בְּנֵי יְהוָה. א.ד. וַיֵּשְׂאוּ אֵת כֶּן אֱלִימֶלֶךְ נְעֻשׁ; וַתֵּשֶׂא אִשְׁתּוֹ, וַיֵּשְׂבוּ בְּנֵי יְהוָה. א.ד.

וַתֵּשֶׂא אִשְׁתּוֹ, וַיֵּשְׂבוּ בְּנֵי יְהוָה. א.ד. וַיֵּשְׂאוּ אֵת כֶּן אֱלִימֶלֶךְ נְעֻשׁ; וַתֵּשֶׂא אִשְׁתּוֹ, וַיֵּשְׂבוּ בְּנֵי יְהוָה. א.ד.

וַתֵּשֶׂא אִשְׁתּוֹ, וַיֵּשְׂבוּ בְּנֵי יְהוָה. א.ד. וַיֵּשְׂאוּ אֵת כֶּן אֱלִימֶלֶךְ נְעֻשׁ; וַתֵּשֶׂא אִשְׁתּוֹ, וַיֵּשְׂבוּ בְּנֵי יְהוָה. א.ד.

וַתֵּשֶׂא אִשְׁתּוֹ, וַיֵּשְׂבוּ בְּנֵי יְהוָה. א.ד. וַיֵּשְׂאוּ אֵת כֶּן אֱלִימֶלֶךְ נְעֻשׁ; וַתֵּשֶׂא אִשְׁתּוֹ, וַיֵּשְׂבוּ בְּנֵי יְהוָה. א.ד.

וַתֵּשֶׂא אִשְׁתּוֹ, וַיֵּשְׂבוּ בְּנֵי יְהוָה. א.ד. וַיֵּשְׂאוּ אֵת כֶּן אֱלִימֶלֶךְ נְעֻשׁ; וַתֵּשֶׂא אִשְׁתּוֹ, וַיֵּשְׂבוּ בְּנֵי יְהוָה. א.ד.

וַתֵּשֶׂא אִשְׁתּוֹ, וַיֵּשְׂבוּ בְּנֵי יְהוָה. א.ד. וַיֵּשְׂאוּ אֵת כֶּן אֱלִימֶלֶךְ נְעֻשׁ; וַתֵּשֶׂא אִשְׁתּוֹ, וַיֵּשְׂבוּ בְּנֵי יְהוָה. א.ד.

וַתֵּשֶׂא אִשְׁתּוֹ, וַיֵּשְׂבוּ בְּנֵי יְהוָה. א.ד. וַיֵּשְׂאוּ אֵת כֶּן אֱלִימֶלֶךְ נְעֻשׁ; וַתֵּשֶׂא אִשְׁתּוֹ, וַיֵּשְׂבוּ בְּנֵי יְהוָה. א.ד.

וַתֵּשֶׂא אִשְׁתּוֹ, וַיֵּשְׂבוּ בְּנֵי יְהוָה. א.ד. וַיֵּשְׂאוּ אֵת כֶּן אֱלִימֶלֶךְ נְעֻשׁ; וַתֵּשֶׂא אִשְׁתּוֹ, וַיֵּשְׂבוּ בְּנֵי יְהוָה. א.ד.

וַתֵּשֶׂא אִשְׁתּוֹ, וַיֵּשְׂבוּ בְּנֵי יְהוָה. א.ד. וַיֵּשְׂאוּ אֵת כֶּן אֱלִימֶלֶךְ נְעֻשׁ; וַתֵּשֶׂא אִשְׁתּוֹ, וַיֵּשְׂבוּ בְּנֵי יְהוָה. א.ד.

וַתֵּשֶׂא אִשְׁתּוֹ, וַיֵּשְׂבוּ בְּנֵי יְהוָה. א.ד. וַיֵּשְׂאוּ אֵת כֶּן אֱלִימֶלֶךְ נְעֻשׁ; וַתֵּשֶׂא אִשְׁתּוֹ, וַיֵּשְׂבוּ בְּנֵי יְהוָה. א.ד.

וַתֵּשֶׂא אִשְׁתּוֹ, וַיֵּשְׂבוּ בְּנֵי יְהוָה. א.ד. וַיֵּשְׂאוּ אֵת כֶּן אֱלִימֶלֶךְ נְעֻשׁ; וַתֵּשֶׂא אִשְׁתּוֹ, וַיֵּשְׂבוּ בְּנֵי יְהוָה. א.ד.

לָחֵם בָּאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, א,ז וַתֵּצֵא נַעֲמִי מִן-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הָיְתָה-
 שָׁמָּה, לְמַעַל מֵעֶשֶׂר שָׁנִים [בֹּא לְהַגִּיד שִׁיּוּצֵי אֵת צְדִיק מִן הַמָּקוֹם נִכְרַת וְעוֹשֶׂה רוּשָׁם] וַיֵּשְׁבֵי
 כְּלוּתֶיהָ, עִמָּהּ; וַתִּלְכְּנָה בְּדֶרֶךְ, לָשׁוּב אֶל-אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
 , שֶׁבְנַחֲלַת יְהוּדָה הַכְּלוּת יָדְעוּ מִצְדָּקוֹתֶיהָ שֶׁל נַעֲמִי וְאָף חָפְצוּ לְהִזְדַּבֵּק בַּתּוֹרַת הָאֱלֹהִים
 וְלִהְיוֹת גֵּיירִים. א,ח וַתֹּאמֶר נַעֲמִי, לְשִׁמְתִי כְּלוּתֶיהָ, לְכַנָּה כִּדְאִי לִכֹּן
 שְׁבָנָה לְחִזּוֹר אִשָּׁה כָּל אַחַת לְבֵית אִמָּהּ; יַעֲשֶׂה (יַעֲשֶׂה) יִגְמֹל
 יְהוָה עִמָּכֶם חֶסֶד, כִּי אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם עִם-הַיְמָתִים בְּעַלְיִכֶן
 וְעִמָּדִי שֶׁפְּרַנְסַתֶּם אוֹתִי. א,ט יִתֵּן יְהוָה לָכֶם חֵן, וּמִצָּאֵן מְנוּחָה,
 אִשָּׁה כָּל אַחַת בֵּית אִיִּשָּׁה; בְּעֵלָה הַשְּׁנִי וַתִּשָּׁק בְּשִׁיקָה נֹתְנָה לָהֶן,
 וַתִּשְׁאַנָּה הַרִימוּ אֶת קוֹלָן וַתִּבְכְּיָנָה. א,י וַתֹּאמְרָנָה-לָהּ:
 אָמְרוּ לְנַעֲמִי כִי-אֶתְּךָ נָשׁוּב, לְעַמֶּךָ לְעַם יִשְׂרָאֵל, כִּי כוֹונַתְנוּ הִיא
 לְהִתְגַּיֵּר. א,יא וַתֹּאמֶר נַעֲמִי שְׁבָנָה חֲזָרוּ לְמִשְׁפַּחְתְּכֶן בְּנֹתִי, לָמָּה
 תִּלְכְּנָה עִמִּי: הָעוֹד-לִי בָּנִים בְּיַמֵּי, וְהָיוּ לָכֶם
 לְאֲנָשִׁים לְבָעֵלִים. א,יב שְׁבָנָה בְּנֹתִי לִכְנֹן כִּדְאִי לִכֹּן לְחִזּוֹר לְמוֹאָב, כִּי
 שְׁהִי זְקֵנָתִי מְהִיּוֹת מִלְּהַתְחַתֵּן, לְאִישׁ: כִּי אֶפִּילוּ אִם אָמַרְתִּי,
 בְּלִבִּי יֵשׁ לִי תִקְוָה לְלֹדֶת גַּם הָיִיתִי הַלֵּילָה לְאִישׁ, וְגַם
 יִלְדֹתִי בָּנִים. א,יג הֲלֵהֶן הָאֵם כִּדְאִי לִכֹּן לְהִמָּתֵן וְתִשְׁבְּרָנָה וְלִצְפוֹת
 עַד אֲשֶׁר יִגְדְּלוּ הֲלֵהֶן הָאֵם עֹבֹרִים תִּעֲגֹנָה תִּשְׁאַרְנָה רוֹוֹקוֹת לְבִלְתִּי
 הָיִיתִי תִנְשָׂאוּ לְאִישׁ, אֵל תִּכְאֹבוּ בְּנֹתִי כִּי מֵרַע עֲצוּב לִי מְאֹד
 מִכֶּם לְרֹאוֹתְכֶן כִּי בְּגַלְלִי - יִצְאָה בִּי, יָד-יְהוָה. בְּעוֹנֵשִׁים קִשִּׁים
 מִזֶּה אֵיךְ וַתִּשְׁאַנָּה הַרִימוּ אֶת קוֹלָן, וַתִּבְכְּיָנָה עוֹד פַּעַם נוֹסַפְתִּי;

מגילת רות

וּתְשֵׁק עֲרֻפָּה וּנְפֹרְדָה עֲרֻפָּה בְּנִשְׁקָהּ לְחַמּוֹתֶיהָ מִנְעַמִּי, בְּתַחֲלִילָה הִיָּה כּוֹוֹנוֹתֶיהָ לְהַתְגַּיֵּר אֲבָל עֲכָשִׁיו הִיא הַשְׁתַּכְנֵנָה מִדְּבָרֵי נְעַמִּי, וְרוֹת דְּבָקָה בָּהּ בְּנְעַמִּי, שֶׁהִיָּה לָהּ כּוֹוֹנוֹתֶיהָ טְהוֹרוֹת לְעִשׂוֹת חֶסֶד עִם חַמּוֹתֶיהָ וּלְהַתְגַּיֵּר בְּאֵמֶת לְשֵׁם שָׁמַיִם. א, טו [וּתְאֹמַר נְעַמִּי לְרוֹת הֲיֵנָה רֹאֵי יָשָׁבָה יְבָמֹתָּ; שֶׁעֲרֻפָּה גִיסַתְךָ חֹזֶרָה אֶל-עַמָּהּ לְאַרְצָן מִוֹאֵב, וְאֶל-אֱלֹהֶיהָ [עֲבוּדָה זֹרָה]; שׁוֹבֵי גַם אֵת, אַחֲרֵי בַעֲקוּבוֹת יְבָמֹתָּ; גִיסַתְךָ [נְעַמִּי רִצְתָה לְהַקְשׁוֹת עַל רוֹת כְּדִי לְבַדּוֹק עַד כִּמָּה כְּנִים דְּבָרֶיהָ, שֶׁהִרִי הִלְכָה הִיא שְׁלֵא מִקְבָּלִים אֵת הַגֵּר מִיִּד]. א, טז [וּתְאֹמַר רוֹת אֶל-תְּפַגְעֵי-בִי, לְעֲזוֹבְךָ לְשׁוֹב וּלְהִיפָרֵד מֵאַחֲרֶיךָ; מִמֶּךָ: כִּי אֶל לְמִקּוֹם-אֲשֶׁר תֵּלְכִי גַם אֲנִי אֵלַי, וּבְאֲשֶׁר וּבְמִקּוֹם תְּלִינִי שֶׁתִּתְגּוֹרְרִי אֶלֶיךָ אֲתִגּוֹרֵר-עִמָּךְ עַמִּי, וְאֵלֶיךָ אֱלֹהֵי. וְאִקְבַּל עָלַי עוֹל תּוֹרָה וּמִצְוּוֹת א, יז בְּאֲשֶׁר תְּמִוִּתִי וְעַל הַמִּצְוּוֹת שֶׁתִּמְסְרֵי אֵת הַנֶּפֶשׁ עָלֶיךָן אָמוֹת גַּם אֲנִי אֲמַסּוֹר, וְשֵׁם אֶקְבֹּר אֵת נַפְשִׁי; כֹּה וְכך יַעֲשֶׂה יְהוָה לִי אֵת זֹאת אֲנִי מִבְּקִשְׁתְּ מִזֶּה, וְכֹה וְכך יוֹסִיף שְׁלֵא נִפְרַד בְּעוֹד אֲנִי חַיּוֹת כִּי רַק הַפְּמוֹת, יִפְרִיד בֵּינִי וּבֵינֶךָ; [חֲז"ל אִמְרוּ גַר שָׁבָא לְהַתְגַּיֵּר מוֹדִיעֵיךָן לּוֹ מִקְצַת עוֹנֵשִׁים שֶׁאֵם בֹּא לְחַזּוֹר בּוֹ יִחַזּוֹר, נְעַמִּי אִמְרָה לְרוֹת אֲסוֹר לָנוּ לְצִאֲת מִחוּץ לְתַחֲוֹם שַׁבַּת, אִמְרָה לָהּ, בְּאֲשֶׁר תֵּלְכִי אֵלַי, אֲסוֹר לָנוּ לְהַתְיַיְחָד נִקְבָּה עִם גֹּבֵר שֶׁאִינּוּ אִישָׁה, אִמְרָה לָהּ בְּאֲשֶׁר תֵּלְכִי אֵלֶיךָ, עִמָּנוּ מוֹבְדָלִים מִשְׁאֵר עַמִּים בְּתַרְלִיג מִצְוֹת, עִמָּךְ עַמִּי, אֲסוֹר לָנוּ עֲבוּדַת כּוֹכָבִים, אֱלֹהֵיךָ אֱלֹהֵי, אַרְבַּע מִיתוֹת נִמְסְרוּ לְבֵית דִּין, בְּאֲשֶׁר תְּמִוִּתִי אֲמוֹת, שְׁנֵי קִבְרִים נִמְסְרוּ לְבֵית דִּין אַחַד לְנִסְקָלִין וְנִשְׂרָפִין וְאַחַד לְנִהְרָגִין וְנִחַנְקִין, אִמְרָה לָהּ וְשֵׁם אֶקְבֹּר א, יח [וּתִרָא, כִּי-מִתְאַמְצָת וְהַחֲלָטִית הִיא לְלָקֶת אֶתְּהָ; וּתְחַדֵּל וְהַפְסִיקָה, לְדַבֵּר אֵלֶיךָ לְעוֹזְבָה. א, יט] וּתֵלְכִנָּה שְׂפִתֵיהֶם, עַד-בּוֹאָנָה שֶׁהִגִּיעוּ לְבֵית לָחֶם; [אוֹתוֹ יוֹם שָׁבָאוּ מִתְּהָ אִשְׁתּוֹ שֶׁל בּוֹעַז] וַיְהִי כֹאשֶׁר, כְּבוֹאָנָה הֵן נִכְנְסוּ בֵּית לָחֶם, וּתְהִי הַתְּרַגְשׁוֹ כָּל-הָעִיר עָלֶיהֶן, וּתְאִמְרָנָה וְאִמְרוּ הִזֵּאת נְעַמִּי. אִי אִפְשֵׁר

להכירה בגלל שהיא היתה נראית כענייה א,כ. **וַתֹּאמֶר נְעָמִי אֲלֵיהֶן, אַל-**
תִּקְרְאוּנָה לִי נְעָמִי: קראנָ לִי מָרָא, כִּי-הֵמָּר שְׁהָרִי הַעֲנִישׁ
 שְׂדֵי לִי מְאֹד. א,כא. **אָנִי מְלֹאָה הֶלְכָתִי עִם בַּעֲלִי וּבְנֵי וְעוֹשֵׁר,**
וְרִיקָם הָשִׁיבֵנִי הַחֲזִירָנוּ יְהוָה; לָמָּה תִּקְרְאוּנָה לִי, נְעָמִי,
 וַיְהִי עָנָה הָאֲשִׁים בִּי, וְשְׂדֵי הָרַע הַעֲנִישׁ לִי. א,כב. **וַתָּשָׁב**
נְעָמִי, וְרוּת הַמוֹאֲבִיָּה כָלְתָהּ עִמָּה, הַשָּׂבָה בַּעֲזָבָה,
מִשְׂדֵי מוֹאָב; וַהֲמָה וְהִן, בָּאוּ לְבֵית לָחֶם, בְּתַחֲלֵת עֹנָה,
 שֶׁל קָצִיר שְׁעָרִים. ב,א. **וּלְנְעָמִי הָיָה לָהּ קָרוֹב מִשְׁפָּחָה מִיַּדַע**
(מוֹדַע) יְדוּעַ שְׁמִכִּירָה וְאוֹהֶבֶת לְאִישָׁה בֶּן אָחִיו שֶׁל בַּעֲלָהּ, אִישׁ נִכְבָּד גְּבוֹר
חַיִל--מִמְּשִׁפַּחַת, אֲלֵימֶלֶךְ: וַיִּשְׁמוּ, בַּעֲזוֹ [אך נעמי לא רצתה
 להנות מממתנות בשר ודם וגם התביישה לבקש מבוועז שיפרנס אותן ואולי חששה שהוא ידחה אותה
 אחרי שהם לא פרנסו את העניים בשנות הרעב, כך מצד אחד הרעב גובר ומצד שני הבושה מתעצמת
 לא קל לאדם שהיה עשיר להתחיל ולקבץ נדבות רות הציעה לחמותה שהיא בעצמה תלך בשדות וגם
 זה לא היה לה קל, הרי גם היא הייתה רגילה לחיי עושר ורווחה כל חייה, אביה היה עגלון מלך מואב
 ובעלה היה מחלון שהיה עשיר גדול עד שירד מנכסיו, אך אותה לא מכירים כאן, וכל רצונה היה
 להיטיב עם חמותה]. ב,ב. **וַתֹּאמֶר רות הַמוֹאֲבִיָּה אֶל-נְעָמִי,**
אַלכָּה-נָּא הַשָּׂדֶה וְאֶלְקָטָה בַּשָּׂבָלִים מִתַּחַת עֲנָיִים אַחַר אֲצֵל
בַּעַל הַשְּׂדֶה אֲשֶׁר אֶמְצָא-חֵן בְּעֵינָיו; וַתֹּאמֶר נְעָמִי לָהּ לְרוּת
לְכִי בְּתִי. ב,ג. וַתֵּלֶךְ וַתְּבוֹא וַתִּלְקֹט בַּשָּׂדֶה, אַחֲרֵי
הַקָּצִירִים על מנת לקחת הלקט שנופל בזמן הקצירה [יִקָּר וְהָ זֶמֶן מִקְרָה שְׁרוּת
 הגיעה לשטח תִּלְקַת הַשָּׂדֶה הַשֵּׁיכָת לְבַעֲזוֹ, אֲשֶׁר מִמְּשִׁפַּחַת
 אֲלֵימֶלֶךְ. ב,ד. וַהֲנִיָּה וּבַהֲשַׁגְחָה מִיּוֹחֶדֶת בַּעֲזוֹ, בָּא מִבֵּית לָחֶם
 לַשְּׂדֶה שֶׁלוֹ וַיֹּאמֶר וּבֵרַךְ לְקוֹצְרֵיָם, יְהוָה עִמָּכֶם "יתן ה' לכם כח"

מגילת רות

וַיֹּאמְרוּ והם השיבו לו, **יְבָרְכֶךָ יְהוָה** [בגמרא מספר שבועז ובית דינו תקנו תקנה שיהא כל אדם שואל בשלום חברו ומשיב שלום בהזכרת שם שמים, התקנה נועדה להזכיר לכולם שהקב"ה נמצא בכל מקום רואה ומשגיח]. **ב.ה. וַיֹּאמֶר** ושאל **בְּעֵז לְנַעֲרוֹ** למשרתו **הַנָּצֵב** הממונה **עַל-הַקּוֹצְרִים: לְמִי, הַנַּעֲרָה** הצנועה

הַזֹּאת [וכי דרכו של בועז לשאול בנשים אלא דברי צניעות וחכמה ראה בה, שרות איננה כשאר העניים שמלקטים בשדה אלא בזמן שהייתה מלקטת לא הייתה מכופפת את גבה אלא יורדת בעדינות על ברכיה כך לא התרומם בגדה ולא התגלה אפילו מעט מגופה, גם הבחין שרות לא מדברת כלל עם הקוצרים או העניים שבשדה אלא מחפשת מקום מבודד בשדה ומשם היא אוספת, בועז גם הבחין שהיא מדייקת בהלכות ונוהרת מגזל שהייתה מלקטת רק שתי שבלים, שלשה אינה לקטה שהרי ההלכה היא שרק שבולת אחת או שתיים שנפלו מותר לעניים לקחת אותם אבל שלש שבולים לא, זה כבר גזל]. **ב.ו. וַיַּעַן** והשיב לו **הַנַּעַר** המשרת **הַנָּצֵב** המנהל **עַל-**

הַקּוֹצְרִים--וַיֹּאמֶר: **נַעֲרָה מוֹאֲבִיָּה הִיא, הַנְּשֻׁבָה** עם-נְעָמִי מְשֻׁדֵי מוֹאֵב. **ב.ז. וַתֹּאמֶר** והיא בקשה רשות ממני

אַלְקָטָה-נָּא לקחת "לקט" [מתנת עניים] **וְאֶסְפְּתִי** ולאסוף **בְּעֵמָרִים** בין הערמות **אַחֲרַי, הַקּוֹצְרִים** ממה שנשרו מתחת ידי הקוצרים **וְתָבוֹא וּתַעֲמֹד, מֵאֵז הַבְּקָר וְעַד-עֶפְתָּה.** **ז.ה. וְלֹא שְׂבָתָה הַבַּיִת, מְעַט** אלא זמן קצר. **ב.ח. וַיֹּאמֶר בְּעֵז אֶל-רוּת הֲלוֹא הַקְּשִׁיבִי שְׁמֵעֵת וְשִׁמְעִי אֵלַי בְּתִי, אֶל-תִּלְכִּי לְלֶקֶט בְּשָׂדֵה אַחֵר שֶׁל אַחֲרַי וְגַם לֹא תַעֲבוֹרִי, מִזֶּה לַשָּׂדֶה אַחֵר וְכֹה תִדְבְּקִין** אלא כאן תתחברי עם-נַעֲרָתִי. **ב.ט. עֵינַיִךְ תַּחֲבֹנְנִי בְּשָׂדֵה אֲשֶׁר-יִקְצְרוּ, וְהִלַּכְתְּ אַחֲרַיִךְ** אחרי נערוטי **הֲלוֹא צוּיִתִּי** והרי אני הוזהרתי **אֶת-הַנְּעָרִים, לְבִלְתִּי נִגְעוּךְ** שלא יפגעו בך **וְצָמַת וְאִם תִּצְמָא** יש לך רשות לגשת **אֶל-הַכִּלִּים, וְשָׁתִית** מהמים **מֵאֲשֶׁר יִשְׁאַבוּן הַנְּעָרִים.** **ב.י. וַתִּפֹּל רוּת עַל-פְּנֵיהָ,**

וּתְשַׁתְּחוּ וְהַשְׁתַּחֲוִיתֶהּ **אַרְצָה** בהכרת תודה על חסדיו עמה; **וַתֹּאמֶר אֵלָיו**,
מִדּוּעַ מָצָאתִי חַן בְּעֵינֶיךָ לְהַכִּירָנִי לְטוֹבָה וְאַנְכִי,
נְכָרָיָה והרי אינני יהודיה מילדותי. **בֵּיא וַיַּעַן בְּעֵז**, וַיֹּאמֶר לָהּ--
הֲגַד הֲגַד לִי ספרו לי בפרטות **כָּל אֲשֶׁר-עָשִׂית אֶת עִם**
חַמוּתָךְ, אַחֲרֵי מוֹת אִישׁךָ **בְּעַלְדֶּךָ** וַתַּעֲזֹבִי אָבִיךָ וְאִמְךָ
 שֶׁהֵם בְּנֵי מַלְכִים וְאֶרֶץ מוֹלְדֹתָךְ, וַתֵּלְכִי, אֶל-עַם אֲשֶׁר לֹא-
 יָדַעְתָּ תַּמּוּל שְׁלֹשׁוֹם. **בֵּיב יִשְׁלַם יְהוָה** לך טובות על
פְּעֻלָּתְךָ; וַתְּהִי וַתִּקְבְּלִי מִשְׁכָּרְתָךְ **שֶׁכַר שְׁלָמָה**, מִעַם יְהוָה
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר-בָּאת לְהַתְּגַיֵּר וְהַתְּקַבֵּל כַּבַּת יִשְׂרָאֵל גְּמוּרָה
לְחַסּוֹת תַּחַת-כְּנָפָיו בַּעֲלֹם הַזֶּה וּבַעֲלֹם הַבָּא **בֵּיג** וַתֹּאמֶר **רוֹת**
אֲמָצָא-חַן בְּעֵינֶיךָ אֲנִי אֲסִירַת תּוֹדָה לְךָ **אֲדֹנָי**, כִּי נִחַמְתָּנִי בַדְּבָרִי
 הַעֲיִדוֹד וְכִי דִבַּרְתָּ, עַל-לֵב שְׂפָתֶיךָ **בְּשֶׁפֶל מַצְבִּי** וְאַנְכִי מֵרְגִישָׁה
לֹא אֶהְיֶה שְׂאִינִי **רְאוּיָה** לְהִיּוֹת **אֶפִּילוּ** **כְּאַחַת**
שְׂפָחֹתֶיךָ. **בֵּיג** וַיֹּאמֶר לָהּ **בְּעֵז לְעֵת בּוֹזֵן הָאֶכֶל** אַרְוַחַת
 הַצְּהָרִיִּים גֹּשְׁי בּוֹאֵי הֵלֶם הִנֵּה וְאַכְלָתְ מִן-הַלֶּחֶם **מִסַּעֲדַת הַקּוֹצְרִים**
וְטַבֵּלְתְּ פִּתָּךְ, **בַּחֲמִץ** [בגלל שבזמן שֶׁרַב הַחֹמֶץ הוּא טוֹב לְקִיבָה] **וַתֵּשֶׁב**
 וְהָיָה הַתֵּישֶׁבֶה **מִצַּד הַקְּצָרִים**, **וַיִּצְבֹּט** וּבֹעֵז נוֹתֵן-לָהּ לְרוֹת **קָלִי** שְׁעוּרִים
קְלוֹיּוֹת וַתֹּאכַל וַתִּשְׂבַּע וַתִּתֵּר **וְהַשְּׂאִירָה**. **בֵּיטו** וַתִּקָּם, לְלֶקֶט;
וַיֵּצֵאוּ בְּעֵז אֶת-נְעָרָיו לֵאמֹר, גַּם בֵּין הַעֲמָרִים תִּלְקָט
 תִּרְשׁוּ לָהּ לְלֶקֶט וְלֹא תִכְלִימוּהָ. **בֵּיטז** וְגַם שָׁלַח-תְּשִׁלוּ **בַּכוּוֹנָה** תַּפְזוּרוּ
 וַתִּפְּלוּ לָהּ עֲבוּרָה **מִן-הַצְּבָתִים** מֵאַלּוּמוֹת הַתְּבוּאָה **וַעֲזַבְתֶּם** כִּדִּי שֶׁתְּבוּא

מגילת רות

וְלִקְטָהּ כוונתו של בועז הייתה לפרנס את רות ואת נעמי בכבוד, אולם רות הצדקת הרגישה בזה ולא רצתה להנות מהטובות שנתנו לה, **וְלֹא תִגְעְרוּ-בָהּ**. אפילו אם היא לוקחת שלא כדין **בַּיִת** **וְתִלְקֹט בַּשָּׂדֶה**, **עַד-הָעָרֵב**; **וַתַּחֲבֹט** והיא דשה [הפרידה את גרעיני השעורים מהגבעולים] כדי שלא להטריח את נעמי במלאכה זו וגם כדי שתוכל לשאת בקלות את התבואה **אֵת אֲשֶׁר-לִקְטָהּ**, **וַיְהִי כִּאִיפָה** מידה גדולה של **שְׁעָרִים**. **בַּיִת** **וַתֵּשֶׂא** והיא הרימה את המשא **וַתָּבֹא הָעִיר**, **וַתֵּרֶא** והתפעלה **חֲמוּתָהּ אֵת** הכמות הנכבדה **אֲשֶׁר-לִקְטָהּ**; **וַתּוֹצֵא** ורות הוציאה **וַתִּתֵּן-לָהּ** לנעמי **אֵת** השעורים הקלויים **אֲשֶׁר-הוֹתְרָהּ**, **מִשִּׁבְעָה** מהסעודה שבועז הגיש לה **בַּיִת** **וַתֹּאמֶר לָהּ** **חֲמוּתָהּ אִיפָה לִקְטַת הַיּוֹם**, **וְאַנָּה אִיפָה עָשִׂית "קְלוּי" יְהִי מִפִּירָךְ** שדאג לך **בְּרוּךְ**; **וַתִּגַּד** רות **לְחֲמוּתָהּ**, **אֵת אֲשֶׁר-עָשִׂתָה עִמּוֹ** שהתייחס אליה ברחמנות ועזר לה **וַתֹּאמֶר שֵׁם הָאִישׁ** בעל השדה **אֲשֶׁר עָשִׂיתִי חֶסֶד עִמּוֹ הַיּוֹם**, **בְּעַז**. **ב.ב.** **וַתֹּאמֶר נְעָמִי לְכַלְתָּהּ**, **בְּרוּךְ הוּא לִיהוָה**, **אֲשֶׁר הוֹלֵךְ לֹא-עֹזֵב חֶסֶדוֹ**, **אֶת-הַחַיִּים וְאֶת-הַמֵּתִים**; **וַתֹּאמֶר לָהּ נְעָמִי**, **קָרוֹב מִשְׁפָּחָה לָנוּ הָאִישׁ** בועז **מִגְּאֻלָּנוּ**, **הוּא** פירוש שלו הזכות לקנות חזרה את השדות שלנו [מתי שהם חזרו לארץ ישראל הן מכרו את הנחלה שלהם למישהו אחר בגלל חובות, עכשיו יש לו מצוה, לקרוב משפחה לקנות את השדה חזרה אליהם שנאמר כי ימוך אחיך ומכר מאחזתו ובא גואלו וגאל] פירוש זה לפי מעם לועז דף קט]. **ב.כא** **וַתֹּאמֶר**, **רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה: גַּם כִּי-אָמַר בועז אֵלַי, עִם אֵל הַנְּעָרִים** הפועלים **אֲשֶׁר-לִי** העובדים אצלי **וַתְּדַבְּקִין** תצטרפי **עַד אִם-כָּלוּ** שיגמרו **אֵת כָּל עֲבוֹדַת הַקָּצִיר אֲשֶׁר-לִי** שיש לי בשדה **ב.כב** **וַתֹּאמֶר נְעָמִי**,

מגילת רות

אֶל-רוֹת כְּלָתָהּ: טוֹב בְּתִי, כִּי תִצְאִי שֶׁאֶכֶן תַּחֲבֹרֵי עִם-
נְעוּרוֹתָיו, וְלֹא יִפְגְּעוּ-בְךָ, בְּשָׂדֵה אַחֵר וְלֹא תֵלְכִי לְשָׂדֵה אַחֵר
שֶׁמֶת עִלּוּלָהּ לְהִיפָגַע. ב,בג וְתִדְבַק רֹת בְּנְעוּרוֹת בְּעֵז, לְלַקֵּט--
עַד-כָּלוֹת שֶׁנִּגְמַר הַזְמַן שֶׁל קִצִּיר-הַשְּׂעִרִים, וְקִצִּיר הַחֲטִיִּם

בזמן זה עברו שלשה חדשים; וַתָּשָׁב וְאִז חָזְרָה אֶת אֶל חֲמוּתָהּ ג, א אַחֲרֵי
שֶׁעָבְרוּ שְׁלוֹשָׁה חֲדָשִׁים כַּדִּין הַגִּיּוּרִת הַמִּמְתִּינָה שְׁלוֹשָׁה חֲדָשִׁים לִפְנֵי שֶׁתּוֹכֵל לְהִינְשֵׂא לְיִשְׂרָאֵל פְּנֹתָהּ
נְעֻמֵי לְרוֹת וַתֹּאמֶר לָהּ, נְעֻמֵי חֲמוּתָהּ: בְּתִי, הֲלֹא הִרִי
אֲבִקְשׁ-לָךְ עֲבוּרֶךְ מָנוּחַ עֲתִיד אֲשֶׁר שִׁיחִיהָ יֵיטֵב טוֹב לָךְ [שֶׁתּוֹכִי
לְהַקִּים בֵּית בִּישְׂרָאֵל] ג,ב וְעָתָה, הֲלֹא הִרִי בְּעֵז מִדְּעַתָּנוּ קָרוֹב מִשְׁפָּחָתָנוּ
אֲשֶׁר הָיִיתָ הַצְּטֹרֶפֶת אֶת אֶל נְעוּרוֹתָיו; הִנֵּה-הוּא, זָרָה מִנְקָה

בַּאֲמֻצוֹת הַרוּחַ אֶת-גֶּרְוֵן הַשְּׂעִרִים [כַּדִּי לְהַפְרִיד אֶת הַמוֹץ מִהַשְּׂעוּרִים הֵיוּ זוֹרְקִים
אוֹתָן בְּאווִיר עַל יַד קִלְשׁוֹן הַרוּחַ הַיִּיתָה מַעִיפָה אֶת הַמוֹץ לְמִרְחָק וְהַגְרַעֲיִנִים הֵיוּ נוֹחֲתִים עַל הַקֶּרֶקַע,
מִלֹּאכֶת זָרִית הַשְּׂעוּרִים הַיִּיתָה נַעֲשִׂית בְּשַׁעוֹת הָעֶרֶב וְהַלֵּילָה מִפֶּאֶת הַחֹמֶה הַשּׁוֹרָה בַּיּוֹם וְגַם מִפְּנֵי
שֶׁבְשַׁעוֹת אֵלוּ יֵשׁ רוּחַ מִתְּאִימָה לַכֹּךְ הַלְיָלָה [בְּגַלֵּל שֶׁהַדּוֹר הִיא פְּרוּץ בְּגַנְיָבָה וְגַזֵּל לִכֵּן הוּא הִיא
גַּם יֵשׁן שֶׁמֶת כַּדִּי לְשִׁמּוֹר עַל הַגֶּרְוֵן] ג,ג לִכֵּן תִּכְנִי אֶת עֲצֻמְךָ לְקִרְאָת הַפְּגִישָׁה עִם

בְּעֵז וְרַחֲצֵת [שֶׁתִּטְהַר אֶת הַנֶּפֶשׁ שֶׁלְךָ עַ"י תְּשׁוּבָה וּפְרִישָׁה מִכָּל שִׁמְץ עֲבוּדָה זָרָה וְטִבִּילָה
לְשֵׁם גִּיּוּר] וְסִכָּת בְּשִׁמֹן [שֶׁתִּהְיֶה מִדְּקֻדָּקָת בְּדֻקְדוּקֵי מִצְוֹת] וְשִׁמְתָּ שִׁמְלַתְךָ
(שִׁמְלַתְיָךְ) בְּגָדִים שֶׁל שַׁבַּת הַיְּפִים עָלֶיךָ--וִירַדְתִּי (וְיַרְדָּתִי)
הַגֶּרְוֵן; אֶל-תְּוֹדְעֵי וְשִׁלָּא יִבְחִין בְּךָ לְאִישׁ בְּעֵז עַד כָּלְתוּ יְסִיִּים

לְאָכֹל וְלִשְׁתּוֹת [הַזְמַן שֶׁבַעֵל הַשָּׂדֵה גּוֹמֵר לְקַצּוֹר אֶת כָּל הַתְּבוּאָה זֶה יוֹם הַשְּׂמֵחָה שֶׁלּוֹ
שֶׁאַחֲרָי עֲבוּדָה קָשָׁה בְּמִשְׁךְ שְׁנָה הוּא מַחֲכָה לַיּוֹם זֶה וְלִכֵּן זֶה יוֹם מִסּוּגֵל לְדַבֵּר לְלֵב שֶׁלּוֹ שִׁיקְנָה אֶת
הַשָּׂדֵה שֶׁל נְעֻמֵי וְגַם שִׁיתְחַתֵּן עִם רֹת, לִכֵּן נְעֻמֵי שִׁלְחָה אֶת רֹת דּוּקָא בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם לְדַבֵּר עִם
בְּעֵז] ג,ד וַיְהִי בְּזִמְנֵי בְּשִׁכְבוֹ שִׁילַךְ לִישׁוֹן וַיִּדְעָתָּ שִׁימֵי לֵב אֶת אִיפָה -

מגילת רות

הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁכַּב-שָׁם, וּבָאת וְגַלִּית תִּפְנִי לְךָ מִקּוֹם
מִרְגְּלֹתַי בְּצַד רַגְלִי וּשְׁכַבְתִּי (וְשָׁכַבְתִּי) וּתְשַׁכְּבֵנִי שָׁם; וְהוּא

יִגִּיד לְךָ, אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשִׂין [לגבי הלכות יחוד לא היה בעיה אותו זמן ליחוד
עם רווקה שבית דין של דוד המלך תיקנו את איסור יחוד עם רווקה, לכן היה מותר
לה]. ^{ג.ה.} וַתֹּאמֶר, אֵלַיָּהּ: כָּל אֲשֶׁר-תֹּאמְרִי (אֵלַי),

אֶעֱשֶׂה ^{ג.ה.} [פה רואים את הגדולה של רות שאפילו שהיא הייתה בת של מלך מואב שהתרגלה
לחיי תפנוקים והייתה יפה מאד ורק בגיל ארבעים ובוועז היה אז בגיל 300 זקן מופלג, למה רות
תתחתן איתו לכאורה עוד מעט הוא ימות והיא שוב תישאר אלמנה ומה הסיכוי שלה ללדת ממנו ילדים
ואם לא תלד לא ישאר ממנה זכר בגלל שלא היה לה ילדים מהבעל הראשון, בכל זאת רות לא מתווכחת
עם נעמי והולכת, מכיון שהבינה ברוח הקודש שזה רצון השם לכן היא הלכה וביקשה ממנו להתחתן

אִתָּה. ^{ג.ו.} וַתֵּרֶד, הַגֵּרָוּ; וַתַּעֲשֵׂ, כְּכֹל אֲשֶׁר-צִוְּתָהּ
חֲמוּתָהּ. ^{ג.ז.} וַיֹּאכַל בְּעֵז וַיִּשְׁתֶּה, וַיֵּיטֵב לְבוֹ, וַיָּבֵא,

לְשֹׁכְבִי לִישׁוֹן בְּקִצֵּה הָעֵרְמָה הַתְּבוּאָה וַתָּבֵא רות בַּלָּט בַּנַּחַת
וַחֲגַל מִרְגְּלֹתַי וּפִינְתָה לָהּ מִקּוֹם לְצַד רַגְלִי וַתִּשְׁכַּב. ^{ג.ח.} וַיְהִי

בַּחֲצִי הַלַּיְלָה בועז קם [בועז היה קם כל יום בחצי הלילה כדי לעסוק בעבודת השם]
וַיִּיָּחַרֵד נִבְהַל הָאִישׁ בועז היה סבור שהיא שד וַיִּלְכֹּת וַהֲקִיף אֶת עֲצָמוֹ בַּזְרוּעוֹתָיו

מִחֲמַת פֶּחַד וְהִנֵּה לְנוֹכַח אִשָּׁה, שְׁכָבְתָ לְצַד מִרְגְּלֹתַי
רַגְלִי. ^{ג.ט.} וַיֹּאמֶר וּשְׁאֵל בועז מִי-אַתְּ; וַתֹּאמֶר, אֲנֹכִי רות

אַמְתָּהּ, וּפְרִשְׁתָּ כְּנַפְךָ עַל-אַמְתָּהּ רְצוֹנִי שְׁתִּישָׂא אוֹתִי לְאִשָּׁה כִּי
גֵּאֵל אֶתָּה כְּתוּב בַּפְּסוּק וְבֵא גוֹאֲלוֹ הַקְּרוֹב אֵלָיו וְגֵאֵל וְגו', אֲנִי וְחֲמוּתִי צְרִיכוֹת שְׂאֵתָה תִּקְנֶה

את השדה שלנו חזרה ולך יש מצוה לקנותו וקנה גם אותי עמה כדי שיזכור שם המת על נחלתו,
כשאבוא אל השדה יאמרו זאת השדה של אשת מחלון. ^{ג.י.} וַיֹּאמֶר, בְּרוּכָה אַתְּ

לִיהוָה בְּתִי--הֵיטִבְתָּ חֲסִידְךָ הָאֲחֵרוֹן בְּרְצוֹנְךָ לְהִינְשָׂא לִי מִן-
הָרְאשׁוֹן יוֹתֵר מִמִּסִּירוֹתְךָ לְחֲמוּתְךָ, וְאֵינְךָ כְּשֹׂאֵר הַנְּשִׁים הַמְעַדִּיפוֹת לְלַכֵּת אַחֲרֵי הַבְּחוּרִים

הצעירים **לְבַלְתִּי-לְכֹת, אַחֲרֵי הַבְּחוּרִים--אִם-דָּל,**
וְאִם-עָשִׂיר אלא רצונך להתחתן עם צדיק ותלמיד חכם אפילו שהוא
 זקן .ג,יא **וְעַתָּה, בְּתִי אֶל-תִּירְאִי** [שבגלל גרותך שכתוב שלא מקבלים
 גרים ממואב בגלל זה נאמר רק על הגברים ולא על הנשים] **כָּל אֲשֶׁר-תֹּאמְרֵי**
אֶעֱשֶׂה-לָּךְ: **כִּי יוֹדַע כָּל-שַׁעַר עַמִּי** כל התושבים שבמקום
 מגוריני **כִּי אִנְשֵׁת חַיִל אֶתְּ כִשְׂרָה וְצַדִּיקָה** .ג,יב **וְעַתָּה** והנה אמת הדבר **כִּי**
אֶמְנָם, כִּי אִם גֵּאֵל אֲנֹכִי אני קרוב משפחה ומחובתי לגאול את נחלתכם **וְגַם**
יֵשׁ עוֹד גֵּאֵל קָרוֹב מִמְּנִי והוא האח של אלימלך בשם "טוב" והוא היה עדיין
 חי, לכן יש עליו את המצוה לגאול, בועז היה רק הבן של האח של אלימלך [לנחשון בן עמינדב נולד
 לו ד בנים אלימלך, אביה של נעמי, טוב, אבא של בועז בשם שלמון]. .ג,יג **לִינִי**
הַלְיָלָה, וְהָיָה בְּבִקְרָאִם-יִגְאָלְךָ טוֹב שהוא האח של אלימלך
יִגְאֵל, וְאִם-לֹא יִחַפֵּץ לא ירצה האח 'טוב' **לְגִאֲלֶךָ וְגִאֲלֶתִּיךָ**
אֲנֹכִי רות אמרה לו אתה דוחק אותי בדברים אז הוא קפץ ונשבע **חִי-יְהִי הַנָּה** שהוא אינו
 מוציאה בדברים, ובכך תוכלי לישון **שְׁכָבִי** בלב שקט **עַד-**
הַבֶּקֶר .ג,יד **וְתִשְׁכַּב** והיא ישנה במקומה ליד **מַרְגְּלוֹתָיו, עַד-**
הַבֶּקֶר, וְתָקַם, בַּטְּרוֹם (בְּטָרָם) יִכִּיר אִישׁ אֶת-
רַעְהוּ [לפני שהשמש עלתה] **וַיֹּאמֶר, אֶל-יְוָדַע** שיש להסתיר **כִּי-בָאָה**
הָאִשָּׁה רות אל **הַגֶּרְןָּ** שלא יהיה בכך חילול ה'.ג,טו **וַיֹּאמֶר** בועז לרות **הֲבִי**
הַמְּטַפַּחַת אֲשֶׁר-עָלֶיךָ וְאַחֲזִי והחזיקי **בָּהּ וְתֹאחֲזִי** ואחזה רות
בָּהּ; וַיָּמַד ובוועז מדד **שֵׁשׁ** מידה של **שְׁעָרִים וַיִּשֶׁת** ועזר לה להרים
עָלֶיהָ, וַיָּבֵא וליוה אותה אל **הָעִיר** [בועז לא רצה לעזוב אותה שתלך לבדה בלילה

ולכן הוא ליוה אותה עד העיר] .ג.טז ותבוא, אל-חמותה, ותאמר, מי-את? מה פעלת בתי; ותגד רות לה--את כל הטובות אשר עשה-לה והשבועה שנשבע האיש בועז ג.יז ותאמר, יש מש מידת השערים האלה נתן לי בועז כי אמר (אלי), אל-תבואי בידים ריקם אל-חמותך. ג.יח ותאמר נעמי שבי בתי עליך לחכות עד אשר תדעין, איך יפל דבר אם בועז יגאל או הקרוב ממנו כי לא ישקט יוניח, את הבטחתו האיש בועז כי-אם-כלה אלא יגמור הדבר היום. ד.א ובעז עלה השער למקום בית דין וישב שם, והנה ולפתע הגאל הקרוב יותר עבר אשר דבר עליו בעז, ויאמר לו בועז סורה גש נא אלינו שבה-פה פלני אלמני [כעת לא נזכיר את שמו בגלל הוא לא הסכים לגואל אותה] ויסר והוא ניגש לשם וישב. ד.ב ויקח כינס בועז עשרה אנשים, מזקני העיר תלמידי חכם ויאמר שבו-פה שיהיה כמו בית דין וישבו. ד.ג ויאמר ופנה לגאל ואמר את חלקת השדה, אשר הייתה שייכת לאחינו לאלימלך: מכרה נעמי, השבה משדה מואב בגלל מצבה הדחוק. ד.ד ואני אמרתי שחובתי אגלה אנך שלך הזכות קדימה במשפחה לאמר, קנה לקנות נגד בפני השבים הנמצאים ונגד ובפני זקני שופטי עמי אם רצונך תגאל לקנות גאל קנה, ואם-לא יגאל הגידה לי ואדע (ואדעה) כי שהרי אין זולתך שאתה הראשון שזכותו לגאול, ואנכי קרוב משפחה הבא אחרך; ויאמר "טוב" אנכי אגאל לקנות

מגילת רות

השדה . ד,ה יש פה שתי גאולות, אחד חלק השדה שקיבלה נעמי מהכתובה תוכל לגאול בכסף והחלק השני שקיבלה רות בירושה מבעלה, אבל בתנאי שתישא אותה, כך הם התנו שמי שיגאל את השדה ינשא גם את רות וַיֹּאמֶר בְּעֵז, בְּיוֹם-קְנוֹתֶךָ הַשְּׂדֵה מִיָּד נְעֻמִי; וַיֵּמֶת רות הַמּוֹאֲבִיָּה אִשְׁת-הַמֵּת, קְנִיתִי (קְנִיתִי) גם את רות לאישה, כדי לְהִקִּים שֵׁם-הַמֵּת, עַל-בְּחֻלְתּוֹ ובכך יזכר תמיד שמו של מחלון על נחלתו ד,ו וַיֹּאמֶר הַגָּאֵל בתנאי זה להתחתן עם רות לֹא אוֹכַל לְגַאֹל- (לְגַאֹל-) לִי--פֶּן-אֲשַׁחֲת, אֶת-בְּחֻלְתִּי [זרעין] לַת פַּגִּם בְּזֵרְעִי שֵׁנָאמַר "לֹא יבֹא עֲמוּנִי וּמוֹאֲב בְּקֹהֶל הַשֵּׁם" והוא טעה שהאיסור הוא על גבר עמוני ולא אישה עמונית לבוא בקהל ה'; גָּאֵל-לָךְ אִתָּה בועז אֶת-גָּאֲלֹתִי, כִּי שֵׁהֲרִי לֹא אֵינִי אוֹכַל מוֹכֵן לְגַאֹל לְקַנּוֹת . ד,ז וְזֹאת וכך היה המנהג לעשות קנין לְפָנִים בעבר בְּיִשְׂרָאֵל עַל-הַגָּאֲלָה בעת מכירה וְעַל-הַתְּמוּנָה ובזמן החלפה לְקַיִם לַת תּוֹקֵף וְאִישׁוֹר כָּל-דְּבָר שֶׁל קִנְיָן, נִהְגוּ שְׁלַף שֶׁחֲלִץ אִישׁ הַמוֹכֵר אֶת נַעֲלוֹ, וְנָתַן לְרַעְהוּ לְקוֹנָה; וְזֹאת הַמְּסִירָה הַתְּעוּדָה מהוה עדות לקנין, בְּיִשְׂרָאֵל [אחד הדרכים לעשות קניין הוא להעביר את הסחורה שאדם קונה אותו מיד ליד, עכשיו את השדה אי אפשר להגביה לכן הוא חולץ את נעלו ונותן אותה לקונה וזה גורם לו קנין על השדה שהוא קנה, בגלל שכסף זה לא קנין . ד,ח וַיֹּאמֶר הַגָּאֵל לְבֵעֵז, קְנֵה-לָךְ עֲשֵׂה עֲכָשִׁיו פְּעוּלַת קִנְיָן; וַיִּשְׁלַף, נַעֲלוֹ והגואל חלץ את נעלו ומסרו לבעוז . ד,ט וַיֹּאמֶר בְּעֵז לְזִקְנִים לְשׁוֹפְטִים וְכָל-הָעָם, עֵדִים אַתֶּם הַיּוֹם, כִּי קְנִיתִי אֶת-כָּל הַנְּחֻלָּה אֲשֶׁר לְאַלְיָמְלָךְ, וְאֵת כָּל-אֲשֶׁר לְכָלִּיּוֹן וּמְחֻלּוֹן--מִיָּד, נְעֻמִי . ד,י וְגַם אֶת-רוֹת הַמּוֹאֲבִיָּה אִשְׁת מְחֻלּוֹן קְנִיתִי לִי לְאִשָּׁה מִיָּד הֵבִיאוּ אֶת רות והוא קדש אותה וברך ברכת חתנים, שבעוז רצה שהדבר יעשה בפרסום גדול ובנוכחות הסנהדרין כדי

שלא יהיה פקפוק על ההלכה עמוני ולא עמונית מואבי ולא מואבית, לְהַקִּים שֵׁם-
הַמֵּת עַל-נַחֲלָתוֹ, וכאשר רות תלד בן וְלֹא-יִכָּרֵת שֵׁם-הַמֵּת
מֵעַם אֲחִיו, וּמִשַּׁעַר מְקוֹמוֹ בין אנשי עירו: עֵדִים אַתֶּם,
הַיּוֹם עַל הַקִּדּוּשִׁין וְעַל הַנִּישׁוּאִין, וְלִקְנִיין הַשְּׂדוֹת. ד, יא וַיֹּאמְרוּ כָּל-הָעָם
אֲשֶׁר-בְּשַׁעַר בְּמַעֲמַד בֵּית דִּין וְהַזְּקֵנִים וְהַדִּינִים עֵדִים אַנְחֵנוּ; יִתֵּן
יְהוָה אֶת-הָאִשָּׁה הַבָּאָה אֶל-בֵּיתְךָ, כְּרָחֵל וְכִלְאָה
[שהיו הבנות של לבן הרשע ובכל זאת היו צדיקות, וזכו] אֲשֶׁר בָּנוּ שְׂפִיתֵיהֶם
אֶת-בֵּית יִשְׂרָאֵל, וַעֲשֵׂה-חַיִּל וְהַצֵּלָה בְּאַפְרָתָה בְּמָקוֹם מְגוּרֶיךָ,
וּקְרָא-שֵׁם וּשְׁמֶךָ יִהְיֶה לְזִכְרוֹן עוֹלָם בְּבֵית לָחֶם. ד, יב וַיְהִי וַתִּקּוּם לֶךְ
בֵּיתְךָ מִשְׁפָּחָה חֲשׂוּבָה וּמִיַּחֲסַת כְּבֵית פְּרִיץ, אֲשֶׁר-יָלְדָה תָּמָר
לְיִהוּדָה--מִן-הַזָּרַע, אֲשֶׁר יִתֵּן יְהוָה לָךְ, מִן-
הַנְּעָרָה, הַזֹּאת. ד, יג וַיִּקַּח וּקְדָשׁ בָּעֵז אֶת-רוּת וַתְּהִי-לוֹ
לְאִשָּׁה, וַיָּבֵא אֵלֶיהָ; וַיִּתֵּן יְהוָה לָהּ הַרְבִּיּוֹן בְּדֶרֶךְ נֶס,
וַתֵּלֶד בֶּן בְּיוֹם מַחֲרָה שֶׁל הַחַתּוּנָה הוּא כְּכֹר נִפְטָר מִן הָעוֹלָם. ד, יד וַתֹּאמְרָנָה
הַנְּשִׂימוֹת, אֶל-נְעָמִי, בָּרוּךְ יְהוָה, אֲשֶׁר לֹא הִנְשִׁיבָנוּ
לָךְ גָּאֵל הַיּוֹם; וַיִּקְרָא שְׁמוֹ וַיִּגְדַּל אֶת שְׁמֶךָ
בְּיִשְׂרָאֵל. ד, טו וְהָיָה הַנֶּכֶד הַזֶּה יָבִיא לָךְ לְמַנְשִׁיב נַפְשׁ,
וְלִכְלִפֵּל וַיִּדְאָג לְצַרְכֶיךָ וַיִּנְעִים לָךְ אֶת-שִׁיבְתְּךָ זִקְנָתְךָ: כִּי כָלְתְּךָ
אֲשֶׁר-אַהַבְתְּךָ, יָלְדָתוֹ, אֲשֶׁר-הִיא רוּת טוֹבָה לָךְ, נֶאֱמַנָה
וּקְשׁוּרָה אֵלֶיךָ מִשְׁבַּעַה מֵהַרְבֵּה בָּנִים. ד, טז וַתִּקַּח נְעָמִי אֶת-
הַיָּלֵד וַתִּשְׂתַּחֲוֶה וַחֲבָקָה אוֹתוֹ בְּחִיקָה, וַתְּהִי-לוֹ וְהִיא גְדֹלָה אוֹתוֹ

מגילת רות

לְאִמָּנֶת בַּמְסִירוֹת רַבָּה. ד,יז וּתְקַרְאָנָה לוֹ הַשְּׂכָנֹת שֵׁם
לְאִמֹר, יֵלֶד-בֵּן לְנַעֲמִי כִּאִלּוֹ נַעֲמִי יִלְדֶתוּ; וּתְקַרְאָנָה שְׁמוֹ
עֹבֵד [שִׁיחָה עֹבֵד הָאֵל], הוּא אָבִי-יִשְׂרָאֵל אָבִי דָּוִד. {פ}
ד,יח וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת פְּרָצִי בֶן יְהוּדָה, פְּרָצִי הוֹלִיד אֶת-
קְצָרוֹן. ד,יט וְקְצָרוֹן הוֹלִיד אֶת-רָם, וְרָם הוֹלִיד
אֶת-עַמְיָנָדָב. ד,כ וְעַמְיָנָדָב הוֹלִיד אֶת-נְחֻשׁוֹן,
וְנְחֻשׁוֹן הוֹלִיד אֶת-שְׁלֹמֹה. ד,כא וְשְׁלֹמֹן הוֹלִיד אֶת-
בְּעָזָה, וּבְעָזָה הוֹלִיד אֶת-עֹבֵד. ד,כב וְעֹבֵד הוֹלִיד אֶת-
יִשְׂרָאֵל, וְיִשְׂרָאֵל הוֹלִיד אֶת-דָּוִד. {ש}

מבוא בגמרא [בבא בתרא דף צא עמוד ב] שרות זכתה לאריכות ימים וראתה את שלמה המלך שהיה בן
נין שלה , שנאמר [מלכים א' ב, יט] "וישם כסא לאם המלך ותשב לימינו" שם כסא , לאם המלך-
זוהי רות.

תם ונשלם, השבח לבורא עולם